

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. — O pravnih, na katero naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Iz Peterburga 17. jul.

[Izv. dop.]

Ruski narod je vedno bolj razburjen vsled dogodajev na balkanskem poluotoku. Vsi časniki donašajo grozovite turške divjosti, katerih žrtva so nesrečni Slovani in v poslednjem času zlasti Bulgari. Pravoslavno duhovenstvo stopa na čelo odborov v gubernijah in nabira po vsem carstvu mile darove za bulgarske brate.

„Bulgari so nam Rusom donašali sveto vero, v njihovem starem jeziku so pisane naše svete knjige; kaka grda nehvaležnost, neizbrisljiva sramota bi bila za nas Ruse, ko bi mirno gledali klanje svojih po veri in narodu bratov.“ Take besede se slišijo v božjih hramih iz duhovenskih ust. Od krimske vojske še nij bilo take razburjenosti v vsem ruskem narodu, kakoršna je v poslednjem času narasla. Nevolja mej ljudstvom je velika, da se vlada tako polovičarsko in hladno v tem imenitnem trenutku obnaša, da krepkeje ne pomaga junaškim bojnikom za „slobodo zlato in krst častni“ proti turškemu barbarstvu.

Ko bi Srbi in Črnogorci bili v tem boji premagani od Turkov, in tu moram priznati, da vojaški krogij nima dosti upa o srečnem izidu vojske za Srbijo, ter ko bi turške čete kjegod prodrle na srbska tla, potem bi razdraženost ne samo v naši armadi, ampak v vseh krogij naroda tako silna postala, da bi morala Rusija dejansko intervenirati in Turkom svoj mogočni: do tija in ne dalje! klicati. Naj bode car še tako miroljuben, zgodovinske naloge Rusije tudi on ne more zatajiti, ako ne hoče sam svoje dinastije v tako protivje k celemu narodu postaviti, da se

more zdržati le po sili bajonetov, ne pa, kakor dozda, po simpatijah in privrženosti naroda.

Černjajevo ime bode kmalu najpopularnejše v Rusiji. K njegovej soprogi, katera tukaj v Peterburgu živi, so letavali tukajšnji fotografi, da bi jim izročila fotografijo svojega slavnega moža, a ona tega nij hotela storiti. Le našemu največemu ilustriranemu listu „Vsemirnaja ilustracija“ dala je na njegovo prošnjo fotografijo in ta list je prinesel lepo izdelano sliko na prvem mestu.

Odtod se vedno odpošljejo sanitarne priprave v Cetinje in Belgrad. Tudi nekaj zdravnikov je odšlo, več jih še pojde.

Oficijozni „Journal de St. Peterburg“ pravi v denšnjem listu, da je po dunajskih časnikih raztrošena vest, po koji bil bi knez Milan rusko vlado prosil, naj posreduje primirje mej Srbijo in Turčijo, popolnem izmišljena. Tu se zopet vidi, da se dunajsko in magjarsko časnikarstvo najraje valja v lažeh in neresničnostih, če so le proti Slovanom obrnena.

Jugoslovansko bojišče.

Kakor se vidi iz belgradskega telegrama, ki smo ga v včerajšnjem listu naznanili svojim bralcem, imeli so se Srbi braniti proti Turkom uže pri Gramadi blizu Aleksinca. To bi kazalo, da se vedno bolj bliža velika bitva, katere smo uže ta teden pričakovali. Zdi se, da Srbi čakajo, da bi Turki pričeli odločilen veliki boj. Včeraj naznanjena bitva z Mirkovičem, ki komandira samostalno krdelo, nij bila menda vojevana s Černjajevovo veliko vojsko nego je le vekši predboj. Vendar zemljepis kaže, da so tu Turki uže napadali, torej bodo oni sami tudi veliko bitko podvzeli. Bog daj Srbom srečo. Da pa se bodo izvrstno branili, to je

gotovo, ker izredno veliko hrabrost jim priznava vse.

Celo neodvisni dunajski listi, mej temi „N. W. T.“ priznavajo, da je ta dolgo napovedovana turška ofenziva nesrečo imela, da so se Srbi dobro obnesli.

Koliko je srbske vojske in kako je razdeljena, to se za gotovo ne ve, ker take stvari vojujoči ne izdajajo naravnost, zavoljo tega ne, da sovražnik ne ve, kako stoji. „N. Wien. Tagbl.“ pravi da ve sledeče: Srbi imajo vsega skupaj 150.000 mož. Ti so razdeljeni: tri divizije ima uže precej od početka vojske Černjajev, jedno Alimpič, jedno Cah, jedno Lješanin. Černjajev je dobil zadnje dni še jedno divizijo polkovnika Bučića. Tri nove divizije so Srbi naredili mej vojsko iz rezerve, tako, da jih je deset. Razen tega pa komandira Dučić pred Novo varošjo 6000 mož, in posebni oddel ima tudi polkovnik Mirković (ali Mišković?), o katerega zmagovalnej brambi pri Gramadi baš naš včerajšnji telegram poroča.

Turška vojska pa ima po rečenem listu baje v Nišu 22.000 mož redne vojske, blizu Niša 13.000 rednih in nerednih, blizu Sofije pak je Kerim-paša skoraj 30.000 mož skupaj spravil, ki pojdejo ali so uže šli Nišancem na pomoč. Na Timoku ima Osman-paša 15.000 rednih vojakov in 4000 Čerkezov. Na Drini pri Beljini stoji 6000 nizamov. V Bosni in Hercegovini je 16.000 mož pod Muktarjem in Sulejman-pašem. Turki pa svojo vojsko vedno množo. Zato mora kmalu do bitve priti, sicer so Srbi preslabi.

Ali je to številjenje natančno ali ne, o tem nij mogoče gotove probe narediti. Le to je vidno, da je zoper samo Srbijo Turkov skoro preveč, ter le sreča junaška jim more

Listek.

Leše, rojstni kraj A. Janežiča.

Starodavno vojvodstvo in nekdanje središče vseh slovenskih dežel, sedaj kronovina avstrijskega cesarstva, nekdanj zelo imetni Gorotan in sedanje bolj in bolj po turistih in prijateljih krasne narave obiskano Koroško spada vočinom k svetu osrednjega pragornega opasa ali Alp planin in deloma k svetu južnih apnenskih Alp in le nekoliko občutljivemu in za lepoto natore vnetemu potovalcu kaže neizmerni kinč prekrasnih naravnih prikazen.

V ovem nekdanjem središču slovanskega življa stanuje še dandenes zbog tisočletne združbe z nemškim elementom razen večine nemških bivalcev po najnovjših in zelo verjetnih preiskavah blizu 113.000 — 118.000 Slovencev in to v okolici celovške, v spodnji Zilske dolini, v Kanalske dolini, potem v Junske dolini in po vsej Rožnej dolini. Baš

zadnja dolina sluje kot jedna najlepših cele dežele. Sredi rožne doline je št. jakobska fara, katera šteje 16 večjih in manjših vasi in po svojej prijaznej legi, prelepej okolici daleč slovi. Proti jugu jo ločijo visoke gore, Roščica in Jepa od sosednje kranjske dežele, na severnej strani se vije mogočna Drava skozi široko polje in jo meji od št. ilske fare. Stara farna cerkev sv. Jakoba, h katerej so nekdanje čase čestitlivi menihi osojanski hodili opravljat božjo službo, stoji na prijetnem holmcu nad Podgradom, farno vasjo, koder ponosno gleda po celem Rožu in Podravji.

Ova stara župa je mnogo slavnih mož obredila, s katerimi se sme ponašati narod slovenski, ker so njemu na čast in slavo v raznoterih stanovih delali in tudi marljivo gojili polje slovanskega slovstva. V tej fari je tekla zibelka slavnega Matija Ahacelja prijatelja mladine in domačega ljudstva, blazega domorodca, slovanskega pisatelja in profesorja celovške gimnazije; tu je živel tudi

domač pesnik Andrejaš, ki nij znal samo dobro tkati, temuč ob jednom čedne pesnice skladati, katere so hitro šle od ust do ust, od vasi do vasi po vsej dolini.

V ovej fari se je tudi rodil naš nepozabljivi Anton Janežič, kojega spomin hoče letos hvaležni narod slavljati.

Na jugovzhodnej strani omenjene fare, skrita mej visocimi sadnimi drevesi, je mala ali čedna vasica Leše, ki šteje kacih pet kmetij. Belša, mali potok, ki izvira pod Graščenico in se vije po Slatinah mimo Breznice, teče mirno in čisto pred vasjo. Le kadar se vsuje kaka ploha, nakipne potočič v dokaz naravnega zakona: „da iz malega raste veliko“ in nareja precejšnjo škodo. Za Lešami se vzdiguje Deber, nizek hrib, na jednej strani pogozden; na severnej pa so pašniki in senožeti. V globokej strugi pod Debrom teče Bistrica, ki izpod Roščice pridrvi; ob jednej stojé nekdanj slovite, sedaj popuščene fužine pod Roščico.

pomagati. Vse drugače pa postane polje, če Grška in Rumunija nazadnje vendar le v boj stopiti, kakor je sedaj zopet nekoliko upanja, če je verovati časopisnim novicam.

Ko bi Srbi končnem ne zmagali (ali mi upamo, da je bog pravičen in zato bodo), ne bi se jim posebnega zgodilo nič. Rusija hitro ukaže premirje in konec je vojske; Turčija bode, ker je vsa v denarnej zadregi in popolnem uničena moralično, z obema rokama poprijela za mir. Vstašem bode diplomacija izborila poboljšek, Srbija pa ima velik nauk, kako se mora za prihodnjih pet ali deset let pripraviti, ko bode uže tudi Rusija gotova in druga.

Iz Cetinja se telegrafira: Pred črnogorsko vojsko je Selim-paša pobegnil v Kasabo, popustivši tvrdnjavo Zalom. Črnogorci so Kasabo s kanoni prijeli in ti so razrušili gornje šance, katere so Črnogorci zavzeli. Izgubili so 60 mrtvih in ranjenih, Turki veliko več. Črnogorska vojska je še šest ur od Mostara.

V Cetinje došli so iz Moskve trije zdravniki ter pripeljali soboj 100 postelj in družih priprav za ranjence.

Iz Rajevega sela pri Zemunu blizu bulgarske meje so Turki vse kristijane pomorili. Na mostu črez Bako nataknilo so odsekano glavo necega bulgarskega župnika, katerega so do smrti bolnega v postelji našli in umorili.

General in nekdanji diktator Poljski Langjevič odšel je pred nekaj dnevi iz Lugane, kder je dosedaj bival, k turške vojski in bode baje tudi general prostovoljcev.

Iz Zavalje se 18. t. m. „Obzoru“ poroča: V sredo 12. t. m. so udarile vstaške čete iz Risovca in Grmeča na tuško vas Škender Vakup, v kateri je bilo 400 redifov in še več baži-božukov. Tu se zgrabijo okolo polu dne in vstašem se je posrečilo, da so Turke potolkli in razpodili. V tem boji so požgali turške vasi Kolendiri, Lukavico, Kamengrad, Pobrežje, Brjest in Zdeno, to v kratkem rečeno vse do starega Majdana, a da niso zavzeli Majdana bilo je uzrok grdo vreme in noč. Prenočili so vstaši na bojišči. Vstaši so zaplenili pri tej priliki 1100 glav goveje živine 45 konj, 1200 ovac, 7 vozov redifske municije 5 vozov pirinča, preko 100 sukenj, 7 pušk ostraguš in družib hišnih stvarij. 4 Turčine so vstaši žive ujeli in jih imajo sedaj pri sebi v logoru. Ravno sedaj dohaja tudi vest, da je vstaška četa Trivuna Bundale

zavzela, in požgala turško vas Japro, v kateri je bilo nad 100 hiš, zaplenila je tamkaj mnogo novega blaga.

V Vučjak-planini na južno-zahodnej strani Broda poknil je tudi vstanek in bojujejo se vedno vstaši s turško vojsko, ravno tako kakor v Hercegovini, ali pa na srbsko-turškej meji. V nedeljo 16. t. m. marširalo je 5 bataljonov redifov in baži-božukov skozi sotesko Vučjak. Ob 3 po polu dne prijeli so jih vstaši 3000 mož močni pod poveljem Krištofa Jeliča. Boj je trajal celih 5 ur, ter končal jako ugodno za vstaše. Turki so izgubili 1 majorja, 1 stotnika, 2 druga častnika, 3 podčastnike in 42 redifov ter so popustili vso hrano na bojišči. Baži-božuki pobegnili so uže pred končanjem boja, ter so popustili samo 5 mrtvih in 8 ranjenih. Vstašev je 4 mrtvih in 12 ranjenih. Vučjak-sotesko zaprli so vstaši popolnem in odslej bode Turkom jako težavno priti skozi njo.

O srbskej vojni

piše tržaška „Edinost“:

Duhovi Krajeviča Marka, Škenderbega, Erarka in Oruška so postali kri in meso. Plamen šviga po širokih deželah; na puškin jek v Hercegovini je odgovoril top v Srbiji in črnogorski sokoli so prihiteli s svoje gore. Bulgari na Balkanu so zgrabili orožje, da osvetijo na tisoče svojih pradedov. Od Varne do Jadre, od Save do Krete veje duh zlate svobode, oznanjevaje, da se bliža slavanska doba na južnem vzhodu. Od pustih daljnih štep Rusije, do jadranskih obalov se je začela junaška kri hitreji po žilah pretakati za sveto in veliko slovansko domovino.

Viteška Črnogora, kateri se je celo leto izdajstvo od židvskih dunajskih listov potikalo, zlomila je palico nad bolno turško državo, mej tem, ko so v Carigradu računili na njeno nevtalitetu. Knez Nikola je razvil prapor vesele svobode, izdal proklamacijo svojemu narodu, priporočil se pravičnemu stvarniku, in hajd v boj. U boj! naprej! zaklical je navdušeno ves narod, ki je prisegel, da rajši pogine do zadnjega starca, do zadnje žene, do zadnjega otroka, nego da osramoti krvoločni Turek se svojo nogo sveto domovino. Ko je bojni glas iz Belega grada dospel v Črnogoro, nij se čakalo i pitalo, kaj sultan odgovori, kaj porekó druge vlade, vsi so bili jedne misli, vsi so

imeli jedno geslo: „svobodo ali smrt“ in tako se hrabri črnogorski sokoli, na čelu jim njihov gospodar, bojujejo v Hercegovini, in ako bog dá, kmalo se objemó z viteškimi Srbi.

V malo dneh je preteklo mnogo krvi, mnogo hrabrih Črnogorcev in Srbov zapečatilo osvetu se svojo krvjo in poslalo mnogo Turkov Muhamedu v naročje. Vsak Slovan ve, da je sedanja vojna sveta vojna, da je zdaj napočila „Slovanska doba“, ki je celo zaničevanega renegata in izdajico osupnila. „Slovanska doba“! z veseljem te pozdravlja ves slovanski rod in tudi drugi izobraženi narodi, ki imajo v čislú svobodo.

Le v Avstriji imamo na Dunaji in na Ogerskem Turkom prijatelje, kateri so Avstriji na kvar, bojé se Slovanstva in kolikor bolj se ga bojé, toliko bolj se jim bliža. Od kar je vstaja buknila stala je Avstrija sicer nevtalna, vendar se je bolj nagibala Turkom, ker je dovoljevala, da so v Kleku turške ladije izkrcavale vojsko, živež in strelivo, kar vse se je prenašalo osem ur hoda po našej zemlji skozi Metković na turško; dovoljevala je tudi oboroženim turškim vojakom hoditi po istem potu, mej tem, ko do vstašev nij bila tako prijazna. Od kar pa je bil shod dveh cesarjev, avstrijskega in ruskega v Zakopih na Češkem, zaprla je Avstrija Turku Klek, rekoč, da se če strogo nevtalno vesti. Da bi ona bila to uže poprej storila, kakor smo vedno i še le zadnjič priporočevali, veliko bolje bi storila bila, ker bi si bila stare simpatije turških kristijanov ohranila.

V Dalmaciji, posebno v Boki gleda ljudstvo z Argovim očesom, kaj naša vlada dela, žalibog, da so se simpatije, ki jih je Avstrija v južnih deželah uživala, zelo ohladile in ako se vnovič ogrejejo ali ne, to naj sodijo bogovi, učila bode nas prihodnjost. Južni Slovani dobro vedo, da se interesirajo vsi drugi Slovani za nje, da niso osamljeni, da bijó gorka srca za njih osodo. Dokaz temu so ogromne svote milodarov ranjenim in pribeglim sirotam na avstrijsko zemljo, ki jih darujejo bratje na oltar Slovanstvu in slovanskej dobi. Časi so pomembonosni, velika slovanska osoda je na vagi, usmiljeni bog daj srečo in blagoslov, ker za pravično reč se preliha draga kri.

Leše same so baje prav stara vas in imajo, skoro bi rekli, svojo lastno malo zgodovino. Najkrajna kmetija v tej vasi je Janežičeva. Tu se je v takrat še revnej koči rodil slavljeni naš Janežič 19. decembra 1828.; tu je večinom ob prostem času, ko mu je bilo mogoče obzidje celovškega mesta popustiti, trudil in deloval deloma v hiši sami, deloma v malej lesenej lopi — ki še stoji — pod košato hruško v sredi sadnjega vrta za hišo. Sedaj se je hiša lično popravila; obsega mimo starih sob pri tleh, lepe izbe v prvem nadstropji, kjer je menil pokojni Anton zadnje leta, ko se poda v pokoj, preživeti, — a nemila Morana ga nam je prerano odvzela leta 1869.

Oče Valentin v visokej starosti in mati Marija, koja ga je najprej kot vrla slovenska majka prostega naroda zbudila in mu podala po pripovedovanju raznih, lepih narodnih pesnij pravo ljubav do slovenščine, oba še živita in bivata v domačiji v Lešah. Ravno tako mu so

še nekoji, za materinščino našo zelo vneti bratje in sestre pri življenji.

Tu torej pri rojstnej hiši se imade letos slavljati spomin literarnega in znanstvenega delovanja vrlo zaslužnega jezikoslovca Anton Janežiča. Mož nij bil nikdar ni za pičico in ne za trohico politikar in tudi proslavljenje njegovega spomina imelo bi le strogo literaren, hvaležnost in pijeteten značaj.

Prijateljem našega slovstva bode morda všečno, poizvedeti nekoje črtice o delovanji neumrlega Antona, kojemu v resnici veljajo besede pesnikove:

Živiš na veke — in slaviti mora
Te Slave matere najzadnji sin!

Podati jih hočemo v malih obrisih; prej pa še omenimo, da je zadnja postaja železniška, ki jo je nam doseči, če hočemo dojeti v rožno dolino, postaja Velden-Vrba. Vrba je lepa vas z mnogimi čednimi vilami in kopališči tik vrbskega jezera in sicer na zahodnjem konci ovega prekrasnega jezera. Od postaje do vasi

je blizu 10 minut hoda. Od tu ide črez mali klanec vožna cesta v Rožek, večji kraj s krajno komisijo, lepo cerkvijo, novim in starim gradom Lihtensteinov in znanim zverinjakom. Pred Rožekom prereže cesta po velikem mostu drečo Dravo. Od Rožeka do št. Jakoba je še blizu jedna ura z vozom in je razgled vedno lepše in lepše; najbolj se pa razprostré, če se bližamo Podgradu.

Koncem naj torej sledijo male črtice o delovanji neutrudljivega Anton Janežiča po letnih številkah:

L. 1848. izda prvo knjigo: „leichtfasslicher unterricht in der slovenischen sprache für deutsche“, — 1849. prične sestavljati slovar slovanskega in nemškega jezika, — 1849. ustanovi bralno društvo in slov. knjižnico v Celovcu. — 1850-1853. je uredoval lepoznanšk časnik: „Slovenska Bučela“. — 1850-1853. je opravljal prestavo dežel. zakonika. — 1851. priobči: „Ročni slovar slovenskega in nemškega jezika“. — 1852. izda: „Cvetje slovenskega naroda“. —

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 21. julija.

Cesarja, naš in nemški sta se ločila v Solnogradu. Nemec je šel v Gostin, (Gastein) osodno ime za avstrijsko notranjo politiko, — naš na Dunaj nazaj.

Grof **Andrassy** je šel na svojo majgarsko graščino Terebes na odpust.

Vnanje države.

Zadnji „Glas **Crnogorca**“ od 17. jul. piše: „Načelo narodnosti zahteva jednako svobodo vsacega posameznega naroda, da se sam po sebi upravlja, in da si vlada po svojih ljudeh na svojej zemlji. Ovo načelo je vspešilo jedinstvo Italije i Nemške. Po tem načelu se mora zjediniti tudi srbski narod.“

Turčija je baje po svojem poslancu na Dunaji protestirala zoper to, da je Avstrija na željo Rusije zaprla luko Klek turškim ladijam. Sicer pa menda čuti in ve, da bode protest pod mizo padel, ker je uže poklicala jedino vojno ladijo, ki je stala pred Klekom, v Carigrad nazaj.

Ruski poslanik Ignatijev je dobil odpust in je iz Carigrada v Rusijo odpotoval. Škoda bi bila velika, če so ga morda res Nemci odintrigirali proč.

Glavnemu sovražniku Rusije, ali Slovanstva sploh, **Angležem** se tudi v Aziji začinja slaba goditi. Povsod rasto jim sovražniki. Zlasti pa Kitajci Angležem kljubujejo in se nečejo zmeniti za njih pritožbe. Velika stranka je v Kitaji, ki je odločno za vojsko z Angleži.

Francoski senat se izkazuje konservativnejši nego je bilo po volitvah misliti. Nova postava, ki je hotela postaviti o višjih šolah v liberalnejšem ali bolj v smislu državi koristnejšem nego cerkvi, — bila je s 144 glasi proti 139, torej le s petimi glasi, z nezadostno večino, ali vendar zavrnjena, da si jo je sam minister Dufaure zagovarjal. Morda je republiki na korist, če nij radikalna.

Dopisi.

Iz Bleda 20. julija [Izv. dopis.]

Solnce je gorko pripekalo, ter ogrevalo kmete na polji in gospodo pod košatimi drevesi pri jezeru, pa srca naših Bledčanov nij ogrelo, ter jih tudi ne izpodbudilo za obilno udeležbo k volitvi novega občinskega odbora. Ker je dosedanjim občinskim odbornikom potekla postavna sledna doba njihovega poslovanja se je 18. t. m. sešlo pri županu g. Vestru od 512 volilcev samo okrog 40 mož, kateri pa so bili, kar z veseljem rečem, vsi narodni.

V občinski odbor so voljeni bili le iz-

kušeni narodnjaki, rodoljubni možje, akoravno se je poprej za nemčurje agitiralo. V teku prihodnjega tedna se ima novi župan voliti. Pričakuje se, da si odborniki izbero za župana moža, kateri bode skrbel za razširjenje narodne zavesti, kar se doseže v prvi vrsti s tem, da se v slovenščini uraduje.

Zatorej mora imeti občina pisarja, ki je domačega jezika v pisavi popolnem zmožen, kar pa sedaj, žalibog, od našega sedanjega občinskega pisarja ne velja. Zato naj novi župan pisarja, kateri pisari v tujej popačeni švabščini, odpravi in na njegovo mesto vzame pisarja, kateri umeje pisati v domačem jeziku.

Gotovo je to opravičena želja vseh odbornikov, katere bode tukajšnji g. župnik — ki je tudi izbran v odboru, znan kot vrli rodoljub — v tem smislu vodil, da se domačemu jeziku mali prostor privošči vsaj v občinskem uradu. Občine naj pričnejo domače pisati — potem sledijo tudi drugi uradi.

Od ljutomerskih goric 21.

Julija. [Izv. dopis.] Mraz je tudi kakor vsikdar pri nas dosti škodoval, vendar je sedaj trta pognala lepe mladike, se vé, da so brez grozdja. Nepoškodovano trsje se pa je dobro obneslo. Pognalo je sicer grozdja menj kot lani, vendar je to veliko in lepo, nadejati se je, da ako vreme prisluži bo dobra trgateg. V nekaterih vrhah kjer, je zemlja smoličasta je zaradi dežja o cvetu precej škode, ker tam se grozdje osipava in suši. O vinu se ne more soditi kakošno bode — teško da kaj dobrega, ker je grozdje zelo nejednako radi slabega vremena o cvetu — cvelo je dolgo. Še včeraj sem videl grozd, kateri se je na pozabljenem trsu prikazal cvesti. Pa ako je vino slabo ali dobro, to najmenj gostilničarje skrbi, pri ceni so zmirom jednaki še poskočijo ž njo više, dasiravno nemajo posebno dobre pijače. Pri nas je gostilnica z dobrim domačim vinom le bela vrana. Naši gostilničarji si vino mesto doma v Medjimurških bregovih kupujejo ali pa iz Ogerskega vozijo; domačega pridelka oni ne cenijo. Ni torej čuda, da tožijo o slabej trgovini, da so gostilnice večinoma prazne — zakaj? Ker vsakdo kdor le more ako vinograda nema kupi si domače vino od vinogradnika, ostane doma in pije kapljico dobrega.

Tudi vinski kupci radi zahajajo na Ogersko, kjer je vedro vina nekatere goldinarje ceneje od našega in domov pripeljujejo, krstijo ga za ljutomeržana, ter na tak način našemu

vinu škodujejo. Posebno pa je to navada domačih prekupcev, kateri povsod vina nakupujejo samo v ljutomerskih hribovih ne, pripeljejo ga domov v klet in klet ga uže ljutomeržana krsti. Pozor tedaj vinski kupci kupujte le od zanesljivih mož, da dobite dobro blago najbolje pa če pridete sami v naše vrhove ter si izberete primerno blago.

Nikakor ne trdim, da ogersko vino dobro nij, nasprotno vendar z našim se ne more meriti. Lansko jesen je večina vinskih kupcev vina iz Ogerskega dobivala in sedaj uže prekupci po železniških postajah svojo vino izlagajo in krčmarjem v okolici ponujajo in prodajajo. Zgodovina tega pridelka, mi nij sicer znana, vendar se toliko pozna, da ga grozdje od sliboveca v črnorudečo obleko obleče in tudi kupica, iz katere ga pijemo si barvo nekoliko prisvoji, vendar ga gostilničarji po 6 gld. vedro kupujejo — ker je za žejo dobra pijača — Mnogi pa rajše z vodo kot s takim vinom si žejo pogasi. Gostilničarji idite s tacim vinom, cenite domač pridelak in vaše gostilnice bodo dobro in rade obiskane.

Domače stvari.

— („Laibacher Tagblatt“) od petka zareži na nas, ker smo rekli, da Slovenci bi postali rajši Srbi, Rusi ali kar je, le Nemci ne, češ, da dežela slovenska na avstrijski državni zbor prošnje pošilja za podporo in nemšk denar jemlje. Prosimo nesramneža od „Tagblatta“, naj vzame v roko statistiko ali geografijo, da vidi, ka je mej vsemi narodi v državi Avstriji največ Slovanov, ne pa Nemcev, in da Slovani ravno tako davek plačujemo kakor drugi, torej si ne damo nobenega nemškega krajcarja očitati.

— (Kegljanje na dobitke.) Društvo bolnih in onemoglih tiskarjev napravi kegljanje pri „zlatej zvezdi“, od 30. julija do 15. avg., s sledecimi 8 dokitki: namreč 1. dobitok 5 cekinov; 2. dob. 4 cek.; 3. dob. 3 cek.; 4. dob. 10 sreb. tolarjev; 5. dob. 8 sreb. tol.; 6. dob. 6 sreb. tol.; 7. dob. 4 sreb. tol.; 8. Šaljiv dobitok. — Serija velja 20 kr., h kateremu društvo uljudno vabi vse p. n. gosp. kegljavce. Odbor.

— (Cirkus Sidoli.) V petek večer bila je zadnja predstava. Občinstva se je nabralo polno. Društvo je odpotovalo še tist večer naprej in sicer v Celovec, kder je bila uže v soboto prva predstava.

— (Nova slovenska knjiga.) Ravno smo dobili novo knjigo: „A. Mart. Slomškove zbrane pesni,“ izdal Mih. Lendovšek tisk družbe sv. Mohora v Celovci. Želimo jej velicega razširjenja po Sloveniji.

— (Iz Gorij) se piše „Sl.“ Zares občudovanja vredno je obnašanje našega župana v zadevi volitev v srenjski odbor, katere se bodo vršile zaradi njegovega odlašanja še le 24. julija, torej v času, v katerem ima naš kmet največ opraviti na polji in na senožetih v gorah, od koder se po teden in še več dni ne vrne domov. Leško je prevideti, da je to najbolj neugoden čas za volitve, da se bode le mala peščica volilcev zbrala in da bode ostalo najbrž vse pri starem, kar pa bog obvaruj.

— (Nesreča.) V Zagorji se je pripetila 9. t. m. huda nesreča. V jami so premogokopi prestavljali 840 kilogramov teško verigo, katera se jim je izdrsnila in potegnila soboj dva delavca v globočino. Jeden izmed njiju, Anton Krušič, umrl je še isti dan in za-

1854. leto je bilo zelo rodovitno; on namreč priobči prvi zvevek „Glasnika“; posloveni „Šmidovi zgodovinski katekizem“; priobči: „slovensko berilo za Nemce“; obelodani: „slovensche sprachlehre für deutsche“ in izdela: „slovensko slovnico s pregledom slov. slovstva in kratkim berilom cirilskim in glagoliškim. — 1858.—1868. je uredoval lepoznanst. list: „Glasnik za literaturo in umetnost“, ki je ustanovil našo beletristiko. — 1859. se prestroji po največjeji zaslugi A. Janežičevej, društvo sv. Mohora v družbo in se prične kot taka mogočno razširjati, da je štela l. 1869. uže 13.666 in le letos blizo 27.000 družbenikov. Njej je ostal zvest do smrti kot neustrahljivi tajnik Anton Janežič. — 1860. izda zabavnik: „Zarnico“ — 1861. priobči: „Cvet slov. poezije“. — 1862. začne izdajati: „Cvetje iz domačih in tujih logov“ za učečo se mladino. — 1862. pripravlja: „Slov. slovnico“ za drugo izdavo in jo obelodani l. 1863. — 1864. izda uže šesti natis: „slov. sprach- und

übungsbuch“. — 1865. je obelodanil prvi del: „Cvetnika“ za slov. mladino. — 1867. priobči drugi del: „Cvetnika“. Istega leta izide drugi natis slovarja: „deutsch—slovenisches wörterbuch“ (drugi natis „slovensko—nemškega slovarja“, popravljen, uredovan in pomnožen po Julij pl. Kleinmayeriu se je priobčil leta 1874. l.) — 1868. nam poda tretji del: „Cvetnika“.

Razvidno je, da je bil ranjki silno marna čebelica in je, čeravno nij dosegel visoke starosti (bil je še le v 41. letu) s svojim trdom namestoval mnogo let. Zguba nad vse britka je bila njegova smrt in žaloval je vsak izobraženec pri tužni vesti, da Janežiča nij več — a on živi na veke v našem spominu in hvalezni narod mu hoče prijetno znamenje visokoštovanja pokloniti, kajti neumrljivi Tone je prava dika slovenskega naroda, kojemu v omiko, razvoj in napredek je posvetil um in delo! —m—

pustil ženo in 5 mladoletnih otrok. Drugemu je strla veriga stegno.

— (Na smrt obsojen) je bil v Celji 56letni kmet Gašpar Bračun, ki je bil obdolžen, da je 73 let staro Marijo Zakošek oskrunil in potem ubil.

— (Vlak na železnici in bik.) Iz Središča se nam piše: 18. t. m. peljal je poštni vlak zjutraj proti Ormužu, ko mu v Frankovcih 4 leta star bik svoje roglje kazajoč nasproti pridere, postavi se mu na korajžo, a bil je siromak preslab in je svojo predrznost z življenjem plačal. Odrngalo mu je glavo in padel je na stran. (Lani se nam je nekaj jednacega poročalo iz Notranjskega, samo, da je bil tam vol tako pod kolesa prišel, da je mašina iz tira skočila. Ur.)

— (Prebrisan kmet.) Piše nam prijatelj lista. Nedavno pride k meni kmet in me vpraša, kako je kaj o boji. Dam mu „Slov. Narod“. On bere in ko je bil gotov, odloži list, se nasmeje, ter dovtipno reče: „Zdaj pa vem, da bode Černjajev Turke pobil.“ Kako pa ne bi, ker ima on dve glavi, kar s svojo glavo ne premore, to mu Babina glava pomore in ravno sem bral, da jo ima tudi.

— (Iz Gorice) poroča „Soča.“ Goriški liberalci vpraša: „kaj menite o vojski na Balkanu.“ Konservativci: „Jaz menim, da bodo Turki dobili in bog varuj, če ne; saj po tem bodo hoteli Slovani podjarmiti ves svet in Rus bo marširal v Rim.“ Liberalci: „Prav imate, saj vidite naše „šklafs“, kako nosijo po konci glave, od kar je začela vstaja; še celo v starešinstvo so hoteli letos spraviti en par panslavistov.“ Oba: „Ne, ne! Rusi ne smejo na površje, kdo bi mogel prestajati z njimi, oni bi hoteli vse slavizovati.“ Tako in jednako se pogovarjajo mnogi Goričani obeh strank, kar kaže, da se boje Slovanov bolj, nego je potrebno. — Naj nas tolaži to, da naši Italijani in naši Italijančiči nemajo posebnih pojmov ob orientalnem politiki in da kar denes ovržejo, jutri trdijo; s kratka, oni lavirajo kakor ljudje brez pravih ciljev. Predsodek proti Slovanom v Gorici izvira prav iz tega, ker so Slovenci dozdale za soboj imeli premalo rezultatov in avtoritete; naj se to kaj predrugači in naj postane vlada nam le količkaj pravična, pa se bode tudi tukajšnja javno mnenje radikalno spremenilo.

— (Detomor.) Dekla, ki je služila pri mostu v Gorici, prišla je 21. t. m. rano v Gorico in šla v drugo nadstropje Bukovčeve hiše; tam je šla na stranišče in je tam porodila dete, katero je vrgla v luknjo. — Na dvorišči je delal hlapec, ki je slišal jokanje v kanalu stranišča; menil je s početka, da je kdo vrgel v kanal mlado mače; povpraševal je po hiši, kdo je to storil; ker pa so vsi trdili, da v hiši nemajo mladih maček, šel je hlapec zopet poslušat, da se prepriča, odpre kanal in najde še živo jokajoče otroče, katero je tako srečno padlo iz družega nastropja, da si nij nič storilo in k sreči je bil tudi kanal skoro prazen, da se otroče nij zadušilo. Brezsrčna mati je mej tem pobegnila tiho iz hiše in letela proti solkanski cesti. Nekdo jo je videl in reč se je precej po mestu raznesla; šla jo je iskat policija, katero je našla za Seilerjevo vilo proti solkanski cesti, ter jo je v zaprtej kočiji peljala v bolnico, kder bode toliko časa, da ozdravi in se potem preseli v zapor. Otrok živi in je pri neke babici; krstili so ga precej in mogoče, da bo živel.

Razne vesti.

* (Strašno) delajo s slovanskimi kristijani na turškem mohamedanski Čerkezi, katere je turška vlada oborožila in kot divje pse na Bulgare in Srbe izpustila. Celo nemškim listom se iz turškega Vidina piše, da pokoljejo kristijane kamor pridejo. Zares grozno, je, da se kristijanska Evropa zoper to ne vzdigne temu, da se še ljudje dobe, posebno mej nemškutarji, ki Turkom zmage želé nad našimi slovanskimi brati Srbi in Buglari.

* (Angleški vojaki uskočili.) Kakor tamošnji listi poročajo, dobil je nek polk na Irskem povelje za odhod pripravljen biti; vojaki nijso znali, da pojdejo v Indijo, mislili so, da jih bodo peljali na turško; ker pa je ljudstvo sploh Turkom sovražno, ubegnulo je stotina vojakov po noči in nijso jih še dobili.

Umrlji v Ljubljani

od 18. do 20. julija:

Jera Molk, 67 l., v bolnici za jetiko. — Margeta Rozman, 45 l., vsled odtoka krvi. — Franjo Strasar, 19 l., v prisilnej delavnici, vsled dysenterie. — Matija Bregar, 50 l., v bolnici, vsled razkrojenja krvi. — Henrika Langus, akademična malarica, 40 l., vsled srčnega utrpnenja. — Katarina Dachs, 50 l., vsled slabosti. — Elizabeta Dragar, 66 l., za vodeno.

Tujska.

21. julija:

Evropa: Schlierbach iz Dunaja. — Buch iz Gradca. — Kramar iz Dunaja. — Barner iz Trsta. — Kaiser iz Dunaja. — Dregan iz Reke. — Bauer iz Kutne gore. — pl. Guttenberg iz Gradca. — Herman iz Dunaja.

Pri stonu: Gr. Thomas iz Kormona. — Sreča iz Reke. — Gladič iz Moravskega. — Kuh iz Siska. — Kraus iz Trsta. — Ehrenfeld iz Varaždina. — Burger iz Reke. — Schranzhoffer iz Kranja. — Železnikar, Insali, Pučič iz Reke.

Pri mrtoti: Hubasta iz Dunaja. — Ruster iz Celovca. — Kanitz iz Dunaja. — Marenzeller iz Trsta. — Ditsch iz Dunaja. — Pitschman iz Gradca. — Lind iz Dunaja. — Ladstätter iz Domžal. — Kles, Wertheim, Belrup iz Dunaja. — Ibiča iz Trsta. — Gerold iz Angleškega.

Pri Mestu Ljubljana: Lovše iz Kranja.

Tržne cene

v Ljubljani 22. julija t. l.

Pšenica hektoliter 8 gld. 60 kr.; — rež 5 gld. 60 kr.; — ječmen 4 gld. 50 kr.; — oves 3 gld. 90 kr.; ajda 5 gld. 60 kr.; — pros 4 gld. 60 kr.; — koruza 5 gld. 40 kr.; krompir 100 kilogramov 7 gld. — kr.; — fižol hektoliter 8 gld. — kr.; masla kilogram — gl. 92 kr.; — mast — gld. 85 kr.; — špeh trišen — gld. 68 kr.; — špeh povojen — gld. 75 kr.; jajce po 1 $\frac{1}{2}$ kr.; — mleka liter 8 kr.; govednine kilogram 50 kr.; — teletnine 42 kr.; — svinjsko meso 58 kr.; — sena 100 kilogramov 2 gld. 62 kr.; — slame 2 gold. 97 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 8 gold. — kr.; — mehka 5 gld. — kr.

Dunajska borza 22. julija.

(svirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	65 gld. 90 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	69
1860 urš. posojilo	112
Akcije narodne banke	86 $\frac{1}{2}$
Kreditne akcije	143
London	125
Napol.	9
C. k. cekini	5
Srebro	101

V Škofjej Loki

na Gorenjskem,

prodaje se po nizkej ceni na sredi glavnega trga stoječa hiša št. 120 v dva nadstropja, s prostornimi sobami, kuhinjami, štacuno, dvema hlevoma in prostornimi kleti pod jako ugodnimi plačilnimi pogoji.

Več iz prijaznosti pri gospodu Avgustu Deisingerju v Škofjej Loki. (226-2)

Elikvir iz Kine i Koke,

najboljši do sedaj znani žetodčni liker. Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter različne organe in ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Dobiva se jedino le pri (53-17)

Gabriel Piccoli,

lekarju, na dunajскеj cesti v Ljubljani.

Priporočilo.

Za barvanje sob in sploh mazačna dela po nizkih cenah priporoča se najtopleje

Franco Staré,

(215-4)

v Dobu pri Kamniku.

V Kamniškej čitalnici

se takoj v najem daje

gostilnica

na najboljšem prostoru v mestu, s prostornimi sobami, velikim hlevom in veliko kletjo. (227-3)
Več se izve pri čitalničnem odboru v Kamniku.

Zobni zdravnik A. Paichel

stanuje poleg Hradeckijevega mosta v Mali-jevej hiši v I. nadstropji in ordinira od 9. do 12. in od 2. do 6. ure. Njegova esenca ustne vode, steklenica po 1 gld., in zobni prah, škatljica 60 kr. dobiva se razen v njegovem stanovanji tudi pri gospodu lekarju Majerju in gospodu Karingerju in Kašu. (176-12)

Junca,

poldrugo leto star, lep, siv, krepak, miretalskega plemena, prodaje podpisani.

Kdor ga želi videti in kupiti, naj se oglasi na Prevojah pri Brdu (Egg ob Podpeč) pri lastniku Janezu Švarcelju. (221-3)

Franjo Železnikar

se je preselil s svojo

krojaško delavnico

v poslopje Ljubljanske čitalnice,

ter se priporoča slav. p. n. občinstvu, posebno tudi čest. duhovščini z obljubo, da bode izročena mu dela vestno in točno izvrševal. (128-10)

Janez Vičič

prodaja kakor pri razprodaji (Ausverkauf) 10 do 25% pod fabriško ceno na debelo in drobno mnogovrstno kramarsko in gospodsko blago. (5)

Los-Agenten!

Ein älteres, bestrenommiertes Bankhaus sucht für alle Orte, wo es noch nicht od r ungenügend vertreten ist, fleissige und solide Personen mit der Agentur für den Verkauf von Losen und Staatspapieren gegen monatliche Ratenzahlungen, zu betrauen. — Die Bedingungen sind sowohl für die Agenten, als auch für das Publikum sehr günstig. — Bei entsprechendem Fleisse gewährt die Agentur den Agenten ein bedeutendes Einkommen. — Offerte mit Referenzen oder Berufs-Angabe sind zu richten an das Bankhaus B. Kramer in Prag. (225-2)

Rabi se uže več ko

1 $\frac{1}{2}$ milijonov komadov.

Črez 150 častnih priznanj.

Po določenih fabričnih cenah.

Stelna garancija s certifikatom.

Na Kranjskem jedina zaloga

pri (174-4)

Franju Detterju,

glavni trg, št. 168 v Ljubljani.